

En underhållsreparatör inom tung industri har under en längre tid medvetet olovligen kört arbetsfordon i arbetet på arbetsgivarens industriområde, som har en komplex och farofylld trafikmiljö. Arbetsgivarens avskedande av underhållsreparatören har ansetts lagligen grundat. Underhållsreparatörens eventuella alkoholsjukdom kunde inte i någon relevant mening anses ha orsakat det agerande som har betydelse för avskedandefrågan.

ARBETSDOMSTOLENDOM
2020-05-20
StockholmDom nr 30/20
Mål nr A 85/19**KÄRANDE**

Industrifacket Metall, 105 52 Stockholm

Ombud: förbundsjuristen Mattias af Malmborg, LO-TCO Rättsskydd AB,
Box 1155, 111 81 Stockholm**SVARANDE**

1. Föreningen Industriarbetsgivarna, Box 5218, 102 45 Stockholm

2. SSAB Emea AB, 556313-7933, 613 80 Oxelösund

Ombud för 1 och 2: chefsjuristen Andreas Edenman, Industriarbetsgivarna i
Sverige Service AB, adress som 1**SAKEN**

ogiltigförklaring av avskedande m.m.

Bakgrund

SSAB Emea AB (SSAB) är medlem i Föreningen Industriarbetsgivarna och därigenom bundet av kollektivavtal som träffats av Föreningen Industriarbetsgivarna och Industrifacket Metall (IF Metall). P.K. är medlem i IF Metall.

SSAB tillverkar stålprodukter vid anläggningar i Sverige, Finland och USA. P.K. har sedan 2006 varit anställd hos SSAB och arbetat vid SSAB:s produktionsanläggning i Oxelösund. Där arbetar cirka 2 300 arbetstagare, varav 1 500 är arbetare, i ett inhägnat industriområde.

P.K. arbetade som underhållsreparatör och använde regelmässigt SSAB:s truckar och personbilar inom industriområdet, men även i viss omfattning utanför industriområdet. Enligt SSAB:s säkerhetsregler krävs giltigt körkort för att få framföra fordon på industriområdet. Det visste P.K.

Den 10 augusti 2018 blev P.K:s körkort återkallat i tolv månader på grund av rattfylleri på fritiden. P.K. berättade inte för SSAB att hans körkort hade återkallats och han fortsatte att köra SSAB:s fordon i arbetet till och med den 12 mars 2019. Han körde även sin egen bil till och från arbetet under denna period och parkerade den på industriområdet.

Den 12 mars 2019 gjorde P.K. sig skyldig till grov olovlig körning och vårdslöshet i trafik i samband med att han skulle köra hem från arbetet. SSAB fick då kännedom om att P.K:s körkort hade återkallats. Därefter fortsatte P.K. att arbeta som vanligt, men utan att köra SSAB:s fordon, fram till den 25 mars 2019.

Den 25 mars 2019 höll SSAB ett möte med P.K. där han tilldelades en erinran och omplacerades till dagtidstjänst. Senare samma dag blev P.K. kallad till ett alkohol- och drogtest på arbetsplatsen. Eftersom P.K. hade druckit alkohol, inställde han sig inte för att genomföra testet. I stället åkte han hem direkt utan att först stämpa ut.

Den 26 mars 2019 stannade P.K. hemma från arbetet utan att först meddela SSAB. Samma dag blev P.K. arbetsbefriad.

SSAB avskedade P.K. den 23 april 2019.

Parterna tvistar om avskedandet var lagligen grundat eller om det i vart fall fanns saklig grund för uppsägning av P.K.

Twisten har inte kunnat lösas vid förhandlingar mellan parterna.

Yrkanden

IF Metall har yrkat att Arbetsdomstolen ska

- a) ogiltigförklara avskedandet av P.K.,
- b) förplikta SSAB att betala lön till P.K. med 31 433 kr per månad från den 23 april 2019 till och med första dagen för huvudförhandling i målet (den 21 april 2020) jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 8 382 kr från den 25 april 2019, på 31 433 kr per månad under perioden maj 2019–april 2020 från den 25:e i respektive månad och på 22 003 kr från den 25 april 2020, allt till dess betalning sker, samt
- c) förplikta SSAB att betala allmänt skadestånd till P.K. med 150 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning (den 5 augusti 2019).

För det fall Arbetsdomstolen skulle komma fram till att det inte funnits laga skäl för avskedandet, men väl saklig grund för uppsägning, har IF Metall i andra hand yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta SSAB att till P.K. betala

- a) ekonomiskt skadestånd med 35 110 kr per månad, varav 31 433 kr avser uppsägningslön och 3 677 kr avser semesterersättning, från och med den 23 april till och med den 23 oktober 2019, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på 8 382 kr från den 25 april 2019, på 31 433 kr per månad under perioden maj–september 2019 från den 25:e i respektive månad, på 23 321 kr från den 25 oktober 2019 och på 22 094 kr från den 23 november 2019, allt till dess betalning sker, samt
- b) allmänt skadestånd med 100 000 kr, jämte ränta från dagen för delgivning av stämning (den 5 augusti 2019).

Arbetsgivarparterna har bestritt käromålet. Inget belopp avseende allmänt skadestånd har vitsordats, men väl sättet att beräkna övriga belopp och räntan avseende samtliga yrkanden. Arbetsgivarparterna har även vitsordat att P.K. hade en månadslön om 31 433 kr och sex månaders uppsägningstid.

Arbetsgivarparterna har för egen del yrkat att ett allmänt skadestånd under alla förhållanden ska jämkas, i första hand till noll.

IF Metall har bestritt yrkandet om jämkning.

IF Metall och Föreningen Industrierbetsgivarna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Parterna har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Arbetsgivarparterna

Sammanfattning av grunderna för bestridandet

P.K. har genom misskötsamhet, som innefattat allvarliga åsidosättanden av SSAB:s säkerhets- och ordningsföreskrifter och av vägtrafiklagstiftningen inom och utanför SSAB:s industriområde, grovt åsidosatt sina åligganden mot SSAB. Det som läggs P.K. till last är följande.

- Vid ett tillfälle 2015 avvek P.K. olovligen från arbetsplatsen, eftersom han var berusad och ville undvika ett alkohol- och drogtest.
- Den 10 augusti 2018 blev P.K:s körkort återkallat på grund av rattfylleri på fritiden. Han berättade inte detta för SSAB. Trots att hans körkort var återkallat körde P.K. regelmässigt SSAB:s körkortspliktiga fordon i arbetet under perioden den 10 augusti 2018–den 12 mars 2019. Under samma period körde P.K. även regelbundet sin egen bil till och från arbetet och parkerade den på SSAB:s industriområde.
- Den 12 mars 2019 gjorde P.K. sig skyldig till grov olovlig körning och vårdslöshet i trafik i samband med att han skulle köra hem från arbetet genom att, i syfte att undvika en poliskontroll i närheten av arbetsplatsen, vända om tvärt och, samtidigt som polisen följde efter honom med påslagna blåljus och sirener, köra tillbaka in på SSAB:s industriområde där han blev gripen.
- Även under perioden den 12–25 mars 2019 förekom det att P.K. olovligen körde bil till och från arbetet och parkerade utanför SSAB:s industriområde.
- Vid ett möte den 25 mars 2019, då P.K. bl.a. blev omplacerad och fick en erinran på grund av händelsen den 12 mars 2019 och den olovliga körning som SSAB då kände till, lämnade P.K. medvetet felaktiga uppgifter om längden av den spärrtid som gällde för körkortsåterkallelsen.
- Senare samma dag drack P.K. under arbetstid en betydande mängd alkohol på arbetsplatsen, uteblev utan giltigt skäl från ett beordrat alkohol- och drogtest och avvek olovligen från arbetsplatsen.
- Den 26 mars 2019 var P.K. olovligen frånvarande från arbetet.
- P.K. har tagit med sig vin till arbetsplatsen och olovligen under arbetstid druckit det där under februari och mars 2019, ofta i samband med ett arbetspass slut. Efter vinförtäringen har han kört sin egen personbil på SSAB:s industriområde och från arbetet.

P.K:s agerande är särskilt allvarligt mot bakgrund av att det inom SSAB:s verksamhet – tung industriverksamhet – råder stränga krav på säkerhet. P.K. fortsatte att missköta sig efter erinran och omplaceringen den 25 mars 2019.

P.K. led inte av en alkoholsjukdom då han gjorde sig skyldig till misskötsamheten. Före den 25 mars 2019, då SSAB fick kännedom om att hans körkort hade återkallats på grund av rattfylleri, hade SSAB i vart fall inte anledning att misstänka detta. P.K:s eventuella alkoholsjukdom saknar under alla förhållanden betydelse för frågan om det funnits grund för avskedandet av P.K. Den misskötsamhet som P.K. gjort sig skyldig till har inget samband med ett eventuellt alkoholmissbruk. SSAB har inte brustit i sitt rehabiliteringsansvar. Det har inte varit skäligt att kräva att SSAB skulle omplacera P.K. till annat arbete.

Avskedandet har därmed varit lagligen grundat. I vart fall har det funnits saklig grund för uppsägning av P.K. Mot bakgrund av de flagranta åsidosättandena av SSAB:s säkerhets- och ordningsföreskrifter som P.K. gjort sig skyldig till ska det allmänna skadeståndet under alla förhållanden jämkas, i första hand till noll.

SSAB:s verksamhet och säkerhetsregler

Verksamhet med faror

Järn- och stålverket vid SSAB:s produktionsanläggning i Oxelösund är beläget på ett industriområde som är lika stort som staten Monaco. Verksamheten – dvs. produktionen av stål och plåt – innefattar en mängd utmaningar i säkerhetshänseende. I stor utsträckning hanteras ämnen som är glödheta eller tunga, eller båda, vilket innebär särskilda faror. Järn- och stålverket har utvecklats under en lång följd av år och det har skett en kontinuerlig utbyggnad av verksamheten. Att nya produktionsanläggningar tillkommit jämsides med äldre anläggningar, som fortfarande är i bruk, innebär särskilda utmaningar. Vissa byggnader har en invändig takhöjd på cirka 50 meter med traverskranar som hanterar skänkar fyllda med flera hundra ton smält järnmalm.

På industriområdet och även inne i flera av produktionsanläggningarna framförs både personbilar och tung trafik, såsom lastbilar och truckar. På området finns också ett järnvägsnät, med korsande trafik, som SSAB regelmässigt använder för transporter av bl.a. vagnar med flytande järn, och en djuphamn. Trafikmiljön inom industriområdet är således både väldigt komplex och farofylld.

Förflyttning inom industriområdet med fordon eller som gångtrafikanter kräver mot denna bakgrund stor uppmärksamhet. Detsamma gäller vid utförande av i princip alla arbetsuppgifter som är relaterade till driften av verksamheten. Bristande uppmärksamhet hos en förare eller gångtrafikanter på området, eller vid utförande av olika arbetsuppgifter, kan vara förenat med livsfara.

Säkerheten framför allt

SSAB sätter säkerheten framför allt och bedriver därför ett intensivt säkerhetsarbete. SSAB har som uttalad ambition att vara det säkraste stålföretaget i världen med en nollvision för olyckor, arbetsrelaterade skador och sjukdomar. Att kunna erbjuda en säker arbetsmiljö för medarbetare, underleverantörer och besökare är något som SSAB prioriterar.

En god säkerhetskultur är nödvändig för att en industriverksamhet ska kunna bedrivas utan säkerhetsrisker. Det ligger ett stort ansvar på SSAB att utforma adekvata regler och genomdriva dem. Ledningens agerande är helt avgörande för att ett gott säkerhetsklimat ska råda.

En väsentlig del av en god säkerhetskultur – och i förlängningen en säker arbetsplats – är att varje individ tar ansvar för säkerheten. Inom SSAB är ett grundläggande krav för anställning att medarbetaren åtar sig och har ett personligt ansvar för att arbeta säkert varje dag.

SSAB:s grundläggande värderingar gällande säkerheten framgår av SSAB:s s.k. "Safety Pledge". Av denna framgår bl.a. att de anställda åtar sig

- att visa respekt för sig själva och sina arbetskamrater genom att alltid sätta säkerheten främst,
- att ta eget ansvar för att följa de riktlinjer och instruktioner som finns, och
- att agera och förflytta sig i verksamheten på ett säkert sätt med kännedom om rådande regler och risker.

För industriföretag, som SSAB, som bedriver en verksamhet som kan medföra stora faror när säkerhetsregler och instruktioner sätts ur spel, är det nödvändigt att ha tillgång till adekvata arbetsrättsliga sanktioner såsom uppsägning eller avskedande vid allvarliga brott mot säkerhetsreglerna. I annat fall kan det inte säkerställas att det råder en säker arbetsmiljö.

Säkerhetsregler

I målet aktualiseras flera av SSAB:s säkerhetsregler, bl.a. SSAB:s säkerhetsföreskrifter, "Interna regler för SSAB Oxelösund nr 4 Produktionsfordon", "Instruktion, Vägtrafik och passage" och "Instruktion, Alkohol och Droger, Sverige".

Av såväl SSAB:s säkerhetsföreskrifter som de särskilda föreskrifterna "Instruktion, Vägtrafik och passage" respektive de interna reglerna för SSAB Oxelösund gällande produktionsfordon framgår att trafiklagstiftningen gäller som regelverk på SSAB:s industriområde, som är förbundet med allmän väg och därför inte helt inhägnat. Framförande av körkortspliktiga fordon på industriområdet kräver därför giltigt körkort. Av de interna reglerna om produktionsfordon framgår att B-körkort krävs för att få köra truck.

Av SSAB:s säkerhetsföreskrifter framgår vidare att det för inpassering och vistelse på industriområdet gäller nolltolerans såvitt avser påverkan av alkohol eller narkotika, att det är förbjudet att förtära alkoholhaltiga drycker starkare än

öl klass 1 på industriområdet och att alkohol- eller drogpåverkan av säkerhetsskäl betraktas som en mycket allvarlig förseelse.

Enligt SSAB:s alkoholpolicy, ”Instruktion, Alkohol och Droger, Sverige”, är en vägran att delta i drogtest att jämställa med positivt svar. I alkoholpolicyen anges också att SSAB vid särskilt grova alkoholrelaterade förseelser som har samband med anställningen kan komma att tillgripa omedelbart avsked eller andra rättsliga åtgärder.

P.K:s misskötsamhet

Berusning på arbetsplatsen och undvikande av drogtest 2015

Under den muntliga förberedelsen i målet fick arbetsgivarparterna kännedom om att P.K. vid ett tillfälle 2015 var berusad på arbetsplatsen. För att undvika ett alkohol- och drogtest samma dag avvek han olovligen från arbetsplatsen.

Olovlig körning och händelsen den 12 mars 2019

P.K. informerade inte SSAB i samband med att hans körkort återkallades i augusti 2018. I stället kom saken till SSAB:s kännedom på följande sätt. I samband med skiftavlösning den 12 mars 2019, omkring kl. 14, hade polisen arrangerat en trafikkontroll i närheten av SSAB:s industriområde. P.K. lämnade arbetsplatsen efter förmiddagsskiftet med egen bil. När P.K. var nära poliskontrollen stannade han bilen tvärt och vände om. Polisen tog omedelbart upp ett förföljande. Trots att polisen hade både blåljus och sirener påslagna valde P.K. att ta sin tillflykt till SSAB:s industriområde. Polisen grep P.K. innanför grindarna på industriområdet. Polisingripandet bevitnades av ett stort antal anställda, både arbetare och tjänstemän. P.K. gjorde sig vid händelsen skyldig till grov olovlig körning och vårdslöshet i trafik.

Den 13 mars 2019 hade SSAB, genom P.K:s dåvarande chef L.G., ett möte med P.K. P.K. uppgav då att hans körkort blivit återkallat 14 dagar tidigare på grund av fortkörning och att han sedan dess inte hade kört några arbetsfordon.

I efterhand har SSAB kunnat konstatera att P.K:s under perioden den 10 augusti 2018–12 mars 2019 kört SSAB:s fordon på industriområdet och regelbundet kört sin egen bil till och från arbetet och på industriområdet, där han parkerade på ett otillåtet ställe, trots att hans körkort var återkallat. Under perioden den 1 januari–12 mars 2019 körde han bil till och från arbetet i samband med 43 arbetspass. Även dessförinnan, dvs. den 10 augusti–31 december 2018, hade han kört bil till och från arbetet i motsvarande omfattning. Även efter polisingripandet den 12 mars 2019 har P.K. kört bil till och från arbetet, dock inte på industriområdet.

Mötet den 25 mars 2019

Den 25 mars 2019, omkring kl. 14, hade SSAB ytterligare ett möte med P.K. med anledning av att han olovligen kört fordon både privat och i arbetet. Förutom P.K. deltog vid mötet N.K. från HR, P.H. från IF Metall och L.G.

Vid mötet uppgav P.K. att hans körkort hade återkallats fyra månader tidigare, trots att det rätteligen var cirka sju månader tidigare. SSAB förklarade att det såg synnerligen allvarligt på att han utan körkort kört sin egen bil och parkerat på industriområdet. Vid mötet kände SSAB inte till att körkortet hade återkallats på grund av rattfylleri och att P.K. även i arbetet kört arbetsfordon utan körkort. Först efter mötet fick SSAB, genom kontakter med arbetskollegor till P.K., reda på att P.K. i arbetet kört arbetsfordon utan körkort. Efter mötet framkom det även att han förlorat körkortet cirka sju månader tidigare på grund av rattfylleri.

Även om den misskötsamhet som behandlades vid mötet den 25 mars 2019 i och för sig hade kunnat ligga till grund för avskedande, beslutade SSAB att bara tilldela P.K. en erinran. Av den vid mötet tilldelade erinran framgick att fortsatta brott mot anställningsavtalet kunde leda till uppsägning eller avskedande. Genom vad som förekom vid mötet och genom erinran blev P.K. medvetandegjord om SSAB:s inställning till det inträffade. Med hänsyn till såväl misskötsamheten som att P.K:s arbete som skiftgående underhållsreparatör väsentligen skulle försvåras om han inte körde fordon på industriområdet, meddelade SSAB honom även att han skulle omplaceras till en daggående befattning där innehav av körkort inte var lika angeläget.

Alkoholpåverkan och avvikande från alkohol- och drogtest den 25 mars 2019

Mötet den 25 mars 2019 hölls på eftermiddagen i anslutning till att P.K. skulle påbörja sitt arbetspass. Vid mötet visade P.K. inga tecken på att nyligen ha förtärt alkoholhaltiga drycker. När mötet var avslutat meddelade P.K. att han skulle göra ett kortare bankärende. P.K. återvände sedan för att påbörja arbetet omkring kl. 15.30.

P.K. deltog i utförandet av tre arbetsordrar kl. 15.40–21.00. Kollegor noterade kl. 20.00–21.00 olika tecken på att P.K. druckit alkohol, såsom kraftig alkohollukt. P.K. måste, med tanke på hur kollegorna uppfattade honom, ha druckit betydligt mer alkohol än 50 cl öl med 2,8 procent alkohol. Försäljning av folköl med 2,8 procent alkoholhalt förekommer inte på arbetsplatsen. Det är absolut förbjudet att förtära något starkare än lättöl med 1,4 procent alkoholhalt på arbetsplatsen.

På grund av att P.K. visade tecken på att ha druckit alkohol under arbetstid kontaktades L.G. som beslutade att ett alkohol- och drogtest skulle genomföras omedelbart. P.K. blev därför telefonledes beordrad att genast inställa sig vid centralvakten för att genomföra testet. I stället för att inställa sig på anvisad plats gick P.K., trots att arbetspasset inte var slut, direkt till omklädningsrummet och därifrån vidare hem. P.K. inhämtade inte arbetsledningens godkännande och stämplade inte heller ut före avvikandet från arbetspasset, varför det skedde olovligt.

Olovlig frånvaro den 26 mars 2019

Den 26 mars 2019 började P.K:s skift kl. 14.00. P.K. inställde sig dock inte för tjänstgöring och tog inte heller kontakt med SSAB. SSAB lyckades till slut nå

honom via en närstående person. SSAB:s representant fick nämligen kontakt med P.K:s fru, som då åkte hem, varefter SSAB fick kontakt med P.K.

P.K:s förklaring till varför han inte hade kontaktat SSAB före arbetspassets början var att hans mobiltelefon hade försvunnit och att han därför inte hade haft möjlighet att kontakta SSAB. Han uppgav att han varit tvungen att stanna hemma på grund av en vattenläcka i hemmet. P.K:s förklaring kan lämnas utan avseende. I stämningsansökan har IF Metall gjort gällande att anledningen till frånvaron den 26 mars 2019 hängde samman med att han mådde dåligt ”av det inträffade”.

Vid samtalet kom man överens om att P.K. skulle bli arbetsbefriad tills vidare i avvaktan på SSAB:s vidare utredning. Vidare kom man överens om att SSAB skulle kontrollera innehållet i P.K:s skåp på arbetsplatsen.

Kontrollen av P.K:s skåp den 27 mars 2019

SSAB kontrollerade innehållet i P.K:s skåp på arbetsplatsen den 27 mars 2019. I enlighet med gällande säkerhetsföreskrifter skedde kontrollen av innehållet i skåpet tillsammans med en facklig representant från IF Metall. I P.K:s skåp fanns en tom flaska vin och en tom förpackning vin. SSAB drog slutsatsen att P.K. hade tagit med sig avsevärda mängder alkohol och druckit den på arbetsplatsen under arbetstid. Därefter har han kört med egen bil på industriområdet, på det allra trafikfarligaste stället, och hem.

SSAB har inte brustit i sitt rehabiliteringsansvar

P.K. hade inte en alkoholsjukdom

P.K. led inte av alkoholsjukdom när han gjorde sig skyldig till misskötsamheten. Det av IF Metall åberopade utlåtandet från en läkare bygger inte på någon medicinsk undersökning, utan enbart på muntliga uppgifter från P.K. Det är därmed inte något läkarintyg. Utlåtandet och ett åberopat läkarintyg från vårdcentralen visar inte att P.K. lider av en alkoholsjukdom.

SSAB hade i vart fall inte anledning att misstänka att P.K. led av alkoholsjukdom

Det är riktigt att P.K. tog kontakt med sin dåvarande chef inför återgången till arbetet efter sommarsemestern 2013. P.K. berättade då att det hade blivit lite för mycket alkohol under en tid. Det är också riktigt att P.K. i samband därmed var sjukskriven en kortare period, fem dagar, den 29 juli–2 augusti 2013. Med anledning av det som P.K. berättat bokade chefen ett möte åt P.K. med SSAB:s rehabiliteringsverksamhet. Mötet var inplanerat till den 14 augusti 2013. Chefen följde även upp P.K:s sjukskrivning genom flera samtal med honom. Under dessa samtal tackade P.K. nej till det inbokade mötet med rehabiliteringsverksamheten. P.K. uppgav att han inte hade några problem med alkohol som han behövde hjälp med och att han inte kände något sug efter alkohol.

Det är riktigt att P.K. vid ett tillfälle 2015 kallades till ett alkohol- och drogtest. När den funktion som hanterar tester kontaktade P.K. på telefon uppgav han att

han var på väg hem för att åtgärda en vattenläcka. Eftersom P.K. uppgav ett legitimt skäl, misstänkte inte SSAB att P.K. medvetet undvek testet. Till denna bedömning bidrog att P.K:s chef hade träffat honom samma dag på förmiddagen och uppfattat honom som helt adekvat. Hade det funnits en misstanke om att P.K. brukat narkotika eller alkohol, skulle han omgående ha kallats till ett nytt test.

SSAB hade inte någon anledning att misstänka att P.K. led av alkoholsjukdom före det att SSAB den 25 mars 2019 fick kännedom om att P.K:s körkort hade återkallats på grund av rattfylleri. Av SSAB:s alkohol- och drogpolicy framgår att arbetstagare med alkoholproblem ska ta eget ansvar och kontakta SSAB:s rehabiliteringsfunktion.

Från den 26 mars 2019 var P.K. arbetsbefriad fram till avskedandet. Det var för kort tid för att SSAB skulle kunna vidta några meningsfulla rehabiliteringsåtgärder. På grund av den misskötsamhet som P.K. gjort sig skyldig till kunde det inte heller krävas att SSAB skulle påbörja en rehabilitering. SSAB har således inte brustit i sitt rehabiliteringsansvar. Om SSAB hade valt att inte avskeda P.K., skulle han ha erbjudits rehabilitering.

Laga grund för avskedandet

Det är av synnerlig vikt att SSAB:s säkerhetsregler respekteras. Att allvarliga överträdelser medför konsekvenser är av stor vikt för att säkerhetsreglerna fortsatt ska respekteras på arbetsplatsen och för att en stark säkerhetskultur ska kunna utvecklas.

Att framföra fordon på industriområdet utan att ha ett giltigt körkort på det sätt som P.K. gjort är ett allvarligt brott mot SSAB:s säkerhetsregler. Brottet är så pass allvarligt att det ensamt hade kunnat motivera avskedandet.

Det är inte heller ett acceptabelt beteende att söka undkomma ett polisingripande och lagföring genom att ta sin tillflykt till sin arbetsplats på det sätt som P.K. gjorde den 12 mars 2019. P.K:s agerande har inneburit en risk för skada på SSAB:s anseende både hos olika intressenter i regionen där SSAB är verksamt och bland de anställda. Agerandet innebar även ett brott mot SSAB:s säkerhetsregler. SSAB:s förtroende för P.K. tog också allvarlig skada.

Trots SSAB:s kraftfulla arbetsrättsliga åtgärder gentemot P.K. den 25 mars 2019 – erinran och beslut om omplacering – fortsatte P.K. med sin allvarliga misskötsamhet. Denna misskötsamhet ligger i linje med den misskötsamhet som skett dessförinnan. Det är försvårande att allvarlig misskötsamhet har skett omedelbart efter att han tilldelats en skriftlig erinran och informerats om att han skulle omplaceras.

En annan försvårande och förtroendskadlig omständighet är att P.K. under den aktuella tiden var utsedd till skyddsombud av IF Metall och att han hade varit verksam som facklig förtroendeman sedan 2014.

I ljuset av den senare misskötsamheten – som innefattat bl.a. förtäring av alkohol på arbetsplatsen – är agerandet att på industriområdet köra fordon utan behörighet på grund av att körkortet återkallats efter begånget rattfylleribrott, som synnerligen allvarligt.

P.K. har under arbetstid förtärt medtagen alkohol på arbetsplatsen och därefter utfört arbetsuppgifter och förflyttat sig på industriområdet med alkohol i blodet samt kört sin egen bil på industriområdet och hem. Agerandet innefattar därför ett medvetet risktagande i förhållande till både honom själv och hans kollegor.

P.K. led inte av alkoholsjukdom då han gjorde sig skyldig till misskötsamheten. Innan SSAB fick kännedom om att hans körkort hade återkallats på grund av rattfylleri, hade SSAB i vart fall inte anledning att misstänka detta. Därefter, från den 26 mars 2019, var P.K. arbetsbefriad fram till avskedandet. Det var för kort tid för att SSAB skulle kunna vidta några meningsfulla rehabiliteringsåtgärder. På grund av den misskötsamhet som P.K. gjort sig skyldig till kunde det inte heller krävas SSAB att skulle påbörja någon rehabilitering. SSAB har således inte brustit i sitt rehabiliteringsansvar. P.K:s eventuella alkoholsjukdom saknar under alla förhållande betydelse för frågan om avskedandet varit lagligen grundat. Det har inte heller varit skäligt att kräva att SSAB skulle omplacera P.K. till annat arbete hos sig.

IF Metall

Sammanfattning av grunderna för käromålet

Det är riktigt att P.K. gjort sig skyldig till viss misskötsamhet och att denna innefattat åsidosättanden av SSAB:s säkerhets- och ordningsföreskrifter. Han har dock inte grovt åsidosatt sina åligganden mot SSAB. Misskötsamheten når inte upp till en sådan allvarlighetsgrad att den motiverar en så ingripande åtgärd som ett avskedande eller en uppsägning.

P.K. har gjort det som arbetsgivarparterna lagt honom till last med följande undantag.

- P.K. lämnade i vart fall inte medvetet felaktiga uppgifter om längden av den spärrtid som gällde för körkortsåterkallelsen vid mötet den 25 mars 2019.
- Den 25 mars 2019 drack P.K. inte mer än 50 cl öl med 2,8 procent alkoholhalt på arbetsplatsen. Det är mycket vanligt att anställda går hem tidigare från kvällsskiftet på det sätt som P.K. gjorde den aktuella dagen. Han underlät dock att först stämpla ut, vilket var felaktigt.
- På morgonen den 26 mars 2019 drabbades P.K. av en vattenläcka i huset och var tvungen att stanna hemma och åtgärda denna för att undvika en större skada. Eftersom han hade tappat bort sin mobiltelefon två eller tre dagar tidigare, kunde han inte meddela detta till SSAB. Hans frånvaro från arbetet kan därför inte anses olovlig.
- Innehållet i de två vinförpackningarna som fanns i P.K:s skåp hade han druckit i små mängder åt gången vid olika tillfällen under cirka en månads tid. Denna konsumtion skedde alltid efter skiftavlösning och alltså inte när

P.K. var i arbete utan när han befann sig i omklädningsrummet för att duscha, basta och byta om efter arbetets slut – dock att arbetstiden inte var slut.

P.K:s misskötsamhet berodde i samtliga fall på hans alkoholsjukdom, vars existens var känd för SSAB åtminstone sedan augusti 2013. Sjukdomen har manifesterat sig i att han undvikit en nykterhetskontroll 2015.

Under P.K:s anställningstid har sedan 2013 flera händelser inträffat som borde föranlett SSAB att närmare utreda hans alkoholmissbruk. Eftersom SSAB inte vidtagit eller ens övervägt några rehabiliteringsinsatser för att komma till rätta med hans alkoholmissbruk och därmed försöka bereda honom fortsatt lämpligt arbete, har SSAB brustit i sitt rehabiliteringsansvar.

P.K. har därmed avskedats från sin tillsvidareanställning utan att det funnits ens saklig grund för uppsägning. För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det funnits saklig grund för uppsägning har det i vart fall inte funnits skäl för avskedandet. Det finns inte heller skäl att jämka det allmänna skadeståndet.

SSAB:s verksamhet och säkerhetsregler

Arbetsgivarparternas beskrivning av verksamheten vid SSAB:s produktionsanläggning i Oxelösund ifrågasätts inte. Det är riktigt att det är olika fordonslag som trafikerar området. Det vitsordas att trafikmiljön på industriområdet är särskilt komplex och farofylld.

Det är också riktigt att SSAB har säkerhetsregler med det innehåll som arbetsgivarparterna har beskrivit. Av SSAB:s alkoholpolicy framgår även att medarbetare som testas positivt för alkoholpåverkan ska kallas till samtal med rehabsamordnare och närmaste chef.

P.K:s misskötsamhet

Olovlig körning och händelsen den 12 mars 2019

Det är riktigt att P.K. under cirka sju månader, dvs. under perioden den 10 augusti 2018–12 mars 2019, körde SSAB:s fordon på industriområdet trots att hans körkort var återkallat. Han kände till att det var ett regelbrott. Han körde också vid mer än tre tillfällen bil till och från arbetet under den perioden.

Det är även riktigt att P.K. den 12 mars 2019 gjorde sig skyldig till grov olovlig körning och vårdslöshet i trafik huvudsakligen på det sätt som arbetsgivarparterna beskrivit. P.K. hann dock inte mer än att köra in genom grindarna till SSAB:s industriområde innan han blev stoppad av polisen. Han körde alltså inte inne på industriområdet med polisen efter sig. I samband med denna händelse fick SSAB kännedom om att P.K:s körkort hade återkallats. Den 25 mars 2019 fick SSAB kännedom om orsaken till återkallelsen.

Under perioden den 12–25 mars 2019 fick P.K. skjuts av sin styvson till arbetet. Vid något enstaka tillfälle under denna period, i samband med nattskift, har han dock inte kunnat få skjuts och då i stället kört till och från arbetet i

egen bil, varvid han parkerade utanför SSAB:s industriområde. Han har inte vid något tillfälle sedan körkortsåterkallelsen i augusti 2018 kört bil eller annat fordon onykter.

Mötet den 25 mars 2019

Det stämmer att P.K. vid mötet den 25 mars 2019 tilldelades en erinran och omplacerades till dagtjänst. Erinran avsåg omdömeslöst framförande av fordon på SSAB:s industriområde och avsåg alltså inte undvikande av alkoholtest eller olovlig frånvaro. Vid mötet överenskom P.K. och SSAB att han skulle slutföra inbokade arbetspass resten av den veckan enligt sitt skiftschema, enligt vilket han skulle arbeta eftermiddagsskift den 25 och 26 mars, samt nattskift den 27 och 28 mars 2019. Omplaceringen skulle följaktligen gälla först från och med den 1 april 2019. Han gav inte, i vart fall inte medvetet, SSAB någon felaktig information om när hans körkort hade återkallats. Han informerade SSAB om att hans körkort var återkallat till och med den 9 augusti 2019, men det är möjligt att han var oklar med från vilken tidpunkt körkortet hade blivit återkallat och i stället hänförde sig till den tidpunkt då det slutliga beslutet om återkallelse och spärrtid meddelades, i november 2018.

Alkoholpåverkan och avvikande från alkohol- och drogtest den 25 mars 2019

Efter mötet den 25 mars 2019 gjorde P.K. ett bankärende och återvände sedan till arbetsplatsen för att påbörja arbetet. P.K. drack 50 cl öl med 2,8 procent alkoholhalt till maten i matsalen på arbetsplatsen, inte mer. P.K. drack inget vin på arbetsplatsen den 25 mars 2019.

Det är riktigt att P.K. arbetade med tre arbetsordrar på det sätt som arbetsgivarparterna beskrivit. Arbetet med den sista av dessa var dock klart redan omkring kl. 20.30. Innan arbetstiden var slut kallades han till alkohol- och drogtestet. Eftersom P.K. hade druckit en folköl till maten, insåg han att det fanns en risk att testet skulle visa att han hade alkohol i blodet. Han valde därför att i stället för att genomföra testet åka direkt hem, utan att först stämpla ut. P.K. kontaktade inte heller sin chef innan han lämnade arbetsplatsen. Det är mycket vanligt att anställda går hem tidigare från kvällsskiftet, men då efter att först ha stämplat ut. Hemfärden den 25 mars 2019 skedde genom att han blev hämtad av sin styvson.

Mellan den 12 och 25 mars 2019 har P.K. kört bil vid något enstaka tillfälle, dock aldrig i onyktert tillstånd. Under denna period har han inte framfört något fordon på SSAB:s industriområde.

Frånvaron den 26 mars 2019

På morgonen den 26 mars 2019 drabbades P.K. av en vattenläcka i huset och var tvungen att stanna hemma och åtgärda denna för att undvika en större skada. Två eller tre dagar dessförinnan hade hans mobiltelefon försvunnit. Han har inte någon fast telefon i sin bostad och kunde därför inte meddela SSAB varför han inte kom till arbetet.

SSAB, som inte kunde ringa till P.K., kontaktade hans fru för att få tag i honom. När SSAB ringde åkte hon genast hem från arbetet och berättade för P.K. att SSAB hade sökt honom. Han ringde då upp SSAB:s representant från hennes telefon.

Orsaken till att P.K. var frånvarande den 26 mars 2019 var alltså vattenläckan. Han kunde inte meddela frånvaron till SSAB på grund av att hans telefon hade försvunnit. Detta utgör någon form av giltigt förfall.

Kontrollen av P.K:s skåp den 27 mars 2019

Innehållet i de två vinförpackningarna som fanns i P.K:s skåp hade han druckit vid olika tillfällen under ungefär tre veckor till en månad vintern 2019, dock inte så att det påverkade arbetet. Han drack bara efter att arbetet hade avslutats för dagen, vilket dock inte nödvändigtvis innebar att även arbetstiden var slut. Skiftavlösarna kommer nämligen en viss tid före arbetstidens slut för det föregående skiftet. Han har inte vid något tillfälle framfört fordon inne på SSAB:s industriområde under påverkan av alkohol i sådan omfattning att det varit straffbart.

SSAB har brustit i sitt rehabiliteringsansvar

P.K:s alkoholsjukdom

P.K. har under en längre tid haft problem med sin alkoholkonsumtion, men har tidigare förmått kontrollera denna så att det inte har inverkat på hans arbetssituation. Han har inte tidigare själv sökt vård i någon form för sitt missbruk. Han har dock nyligen tagit ett första steg, genom att underkasta sig en läkarundersökning den 8 oktober 2019, utförd av en specialistläkare i allmän- och rättspsykiatri. I ett utlåtande daterat den 25 oktober 2019 slår läkaren fast att P.K:s alkoholmissbruk är av sjukdomskaraktär samt att arbetsgivaren borde ha erbjudit honom en medicinsk bedömning och en adekvat behandling för hans alkoholsjukdom. Utlåtandet är baserat på muntliga uppgifter från P.K. och upprättades av läkaren inom ramen för ett konsultuppdrag.

SSAB kände till P.K:s alkoholsjukdom och hade en rehabiliteringsskyldighet

Redan de händelser som SSAB lade till grund för avskedandet borde ha gett upphov till en stark misstanke hos SSAB om att P.K. hade ett pågående alkoholmissbruk och att rehabiliteringsåtgärder var nödvändiga. Härutöver har emellertid ytterligare händelser inträffat under P.K:s anställningstid som talar för att SSAB har haft en skyldighet att agera utifrån sitt rehabiliteringsansvar.

Under sin sommarsemester 2013 hade P.K:s alkoholmissbruk eskalerat till en nivå där han inte längre hade kontroll över det. Inför återgången i arbete efter semestern kontaktade han sin dåvarande chef och berättade att han inte hade kontroll över sitt drickande samt att han behövde hjälp att komma till rätta med detta. Chefen svarade att P.K. kunde vara sjukskriven så länge han behövde och sedan komma tillbaka i arbete när han kände sig mogen för det. Chefen

vidtog inga övriga åtgärder med anledning av P.K:s rop på hjälp. Efter en tids sjukskrivning, det kan stämma att det var fem dagar, återgick P.K. till arbetet. Genom sitt agerande visade P.K. att han var villig att ta sitt ansvar och fullgöra sin skyldighet enligt SSAB:s grundläggande värderingar. SSAB har emellertid inte svarat med samma vilja, utan helt sonika släppt frågan.

Efter sjukskrivningen pratade P.K. i stort sett dagligen med sin dåvarande chef. Chefen frågade dock bara i största allmänhet om P.K. mårde ok, vilket P.K. svarade att han gjorde. P.K. fick inte något erbjudande om ett möte med SSAB:s rehabiliteringsverksamhet. P.K:s minnesbild är att han inte ens pratade med chefen om något sådant möte. Han har i vart fall inte tackat nej till ett möte med SSAB:s rehabiliteringsverksamhet.

Vid ett tillfälle 2015 blev P.K. uppringd under arbetstid av den funktion vid SSAB som hanterar alkohol- och drogtest. Han hade då före arbetets början druckit alkohol. Han förstod vem det var som ringde och vad saken gällde och valde därför att inte svara, utan åkte i stället hem. På vägen hem blev han uppringd av sin dåvarande chef, varvid P.K. svarade och meddelade att han var på väg hem för att åtgärda en vattenläcka. Händelsen resulterade inte i några frågor eller någon annan uppföljning eller utredning från SSAB:s sida.

Under vintern 2019 fick P.K. veta av en kollega att det hade framkommit på arbetsplatsen att det fanns misstankar mot honom angående alkoholmissbruk och att hans dåvarande chef hade bett kollegan att "hålla koll" på P.K:s drickande. Även innan SSAB fick kännedom om att P.K:s körkort hade återkallats fanns det således en vetskap eller misstanke om att P.K. hade alkoholproblem. Inte heller detta har motiverat SSAB till några rehabiliterings- eller utredningsinitiativ.

Den 25 mars 2019 kom det vidare till SSAB:s kännedom att han hade luktat alkohol (alternativt öl) under arbetstid på arbetsplatsen. SSAB tog då omedelbart initiativ till ett alkohol- och drogtest. P.K. undvek som nämnts testet och avvek från arbetsplatsen utan att vare sig stämpla ut eller meddela sig med SSAB. Inte heller dessa omständigheter föranledde SSAB att vidta någon undersökning eller annan åtgärd för att utreda om det fanns en missbruksproblematik och ett rehabiliteringsansvar.

På grund av dessa händelser kände SSAB till P.K:s alkoholproblem. SSAB borde ha utrett hans alkoholmissbruk och vidtagit adekvata rehabiliteringsinsatser. SSAB har dock inte vidtagit eller ens övervägt några sådana åtgärder och har således brustit i sitt rehabiliteringsansvar. Eftersom P.K:s misskötsamhet berodde på hans alkoholsjukdom, hade SSAB varken skäl att avskeda honom eller saklig grund för att säga upp honom.

Inte ens saklig grund för uppsägning

Det är alltså riktigt att P.K. gjort sig skyldig till viss misskötsamhet som innefattat åsidosättanden av SSAB:s säkerhets- och ordningsföreskrifter. SSAB har dock inte lidit någon påvisad skada av det inträffade och någon faktisk fara för person- eller sakskada har inte uppstått. Hans agerande på arbetsplatsen når

inte upp till en sådan allvarlighetsgrad att det motiverar en uppsägning, än mindre ett avskedande.

P.K. har inte utsatt sina arbetskamrater eller sin arbetsgivare för risk för person- eller sakskada. Han har haft körkort för personbil i många år och för truck sedan något decennium. Körkortsåterkallelsen har inte gjort att han har förlorat sin förmåga att framföra fordon på ett säkert sätt.

P.K:s misskötsamhet beror dessutom på hans alkoholsjukdom, vars existens var känd för SSAB. Under P.K:s anställningstid har sedan 2013 flera händelser inträffat som borde föranlett SSAB att närmare utreda P.K:s alkoholmissbruk. Eftersom SSAB inte vidtagit eller ens övervägt några rehabiliteringsinsatser för att komma till rätta med hans alkoholmissbruk och därmed försöka bereda honom fortsatt lämpligt arbete, har SSAB brustit i sitt rehabiliteringsansvar.

Enligt den erinran P.K. tilldelades den 25 mars 2019 utgörs hans misskötsamhet av ”omdömeslöst olovligt framförande av fordon inne på bolagets område”. Något sådant eller annat brott mot interna eller andra trafikregler har han inte begått därefter. Det som läggs honom till last efter att han mottagit erinran är undvikande av alkoholkontroll den 25 mars 2019 samt olovlig frånvaro någon knapp timme den 25 mars och hela dagen den 26 mars 2019. Dessa överträdelser kan inte anses utgöra allvarliga brott mot SSAB:s säkerhetsregler. Inte heller konsumtion av en folköl kan anses utgöra ett allvarligt brott mot reglerna. P.K. hade dessutom redan omplacerats på ett adekvat sätt.

P.K. har därmed avskedats från sin tillsvidareanställning hos SSAB utan att det ens funnits saklig grund för uppsägning av honom. För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det funnits saklig grund för uppsägning, har det i vart fall inte funnits skäl för avskedande.

Utredningen

Arbetsdomstolen har hållit huvudförhandling i målet. På förbundets begäran har förhör hållits med P.K., P.H. (förtroendevald, IF Metall-klubben vid SSAB) och L.H.N. (specialist i allmän psykiatri). På arbetsgivarparternas begäran har förhör hållits med J.K. (arbetsmiljöchef), L.G. (tidigare chef för skiftunderhåll), N.K. (HR-partner) och M.L. (HR-partner), samtliga anställda hos SSAB. Förbundet har åberopat viss skriftlig bevisning. Arbetsgivarparterna har sakframställningsvis lagt fram visst skriftligt material och även spelat upp en film.

Domskäl

Tvisten

Parterna tvistar om bolagets avskedande av P.K. var lagligen grundat, dvs. om han grovt har åsidosatt sina åligganden mot SSAB, eller om det i vart fall fanns saklig grund för uppsägning av honom. Arbetsdomstolen har uppfattat att det

arbetsgivarparterna i huvudsak lägger P.K. till last är att han under en längre tid har olovligt kört fordon på SSAB:s industriområde utan körkort. Detta är ostridigt. Arbetsgivarparterna har även anfört andra omständigheter till grund för avskedandet, men Arbetsdomstolen väljer att först bedöma den olovliga körningen på industriområdet och IF Metalls invändningar om att den berodde på att P.K. hade en alkoholsjukdom och inte är tillräckligt allvarlig för att kunna grunda avslutandet av anställningen.

Utgör den olovliga körningen på industriområdet laga grund för avskedandet?

Följande är ostridigt eller i vart fall utrett. Trafikmiljön på industriområdet är komplex och farofylld på ett sätt som inte förekommer på allmän väg. P.K. körde den 10 augusti 2018 rattfull på sin fritid utanför industriområdet och blev därför genast fråntagen sitt körkort. Han berättade inte det för SSAB utan fortsatte att utan körkort köra arbetsfordon i arbetet och sin egen bil på industriområdet till och med den 12 mars 2019, dvs. under omkring sju månader, trots att han visste att det inte var tillåtet. Att P.K. hade förlorat sitt körkort uppdagades för SSAB genom att han den dagen, förföljd av en polisbil, körde in på industriområdet med sin egen bil och stoppades där. Vid ett möte dagen därpå med sin dåvarande chef med anledning av händelsen berättade P.K. inte sanningen utan uppgav att hans körkort blivit återkallat 14 dagar tidigare på grund av fortkörning och att han sedan dess inte hade kört några arbetsfordon. Detta framgår av förhöret med den dåvarande chefen, och Arbetsdomstolen har inte fått anledning att sätta i fråga hans uppgifter om det. Inte heller vid ett möte med SSAB den 25 mars 2019, då P.K. fick en erinran för olovlig körning på industriområdet och besked om att han skulle omplaceras, berättade han sanningen, att han under omkring sju månader hade kört arbetsfordon i arbetet utan körkort. Vid något tillfälle efter den 12 mars 2019 körde P.K. sin egen bil till och från arbetet.

Att medvetet under en längre tid olovligt köra arbetsfordon i arbetet i den farofyllda trafikmiljön på industriområdet och därmed bryta mot bl.a. SSAB:s uttryckliga säkerhetsföreskrifter är enligt Arbetsdomstolens mening i sig ett allvarligt brott mot P.K:s förpliktelser i anställningen. Därtill kommer dels att P.K. inte medverkat till SSAB:s utredning av den olovliga körning som förekommit på industriområdet utan i stället dolt sanningen och till och med ljugit för sin dåvarande chef, dels att han inte ens efter polisjakten kunnat helt avhålla sig från olovlig körning. P.K. har härigenom på ett allvarligt sätt avvikit från det krav på pålitlighet i säkerhetshänseende på en särskilt riskfylld arbetsplats som SSAB haft rätt att ställa.

Enligt Arbetsdomstolens mening kan P.K:s eventuella alkoholsjukdom inte i någon relevant mening anses ha orsakat det agerande som har betydelse för avskedandefrågan. Förlusten av körkortet just på grund av rattfylleri och, möjligen, förtigandet av denna särskilda omständighet skulle i för sig kunna vara uttryck för alkoholsjukdom, ett av sjukdomen föranlett försök att dölja den. Utredningen, bl.a. förhöret med en läkare och dennes utlåtande, ger däremot inte något stöd för att den olovliga körning i nyktert tillstånd som förekommit i arbetet på industriområdet eller lögnen om omfattningen av den olovliga körningen skulle kunna vara uttryck för alkoholsjukdom.

P.K. har enligt Arbetsdomstolens mening genom sitt agerande så grovt åsidosatt sina åligganden mot SSAB att hans personliga förhållanden, såsom lång tidigare prickfri anställningstid, relativt hög ålder och eventuella goda prognos i fråga om alkoholberoende, inte kan tillmätas betydelse vid bedömandet av avskedandefrågan. Inte heller har vid sådant förhållande vad IF Metall anfört om att SSAB skulle ha försummat sitt rehabiliteringsansvar någon betydelse i det avseendet.

Det är Arbetsdomstolens sammanfattande bedömning att avskedandet redan på grund av P.K:s nu berörda agerande varit lagligt grundat. Därmed behöver Arbetsdomstolen inte ta ställning till de ytterligare omständigheter som arbetsgivarparterna anfört till grund för avskedandet.

Rättegångskostnader

IF Metall har förlorat och ska därför betala Föreningen Industriarbetsgivarnas rättegångskostnader. Föreningen Industriarbetsgivarna har yrkat 250 000 kr för ombudsarvode och – efter rättelse av felräkning – 62 500 kr för mervärdesskatt. IF Metall har överlämnat åt Arbetsdomstolen att bedöma skäligheten av yrkade rättegångskostnader.

Arbetsdomstolen finner att det yrkade beloppet är skäligt för tillvaratagandet av arbetsgivarparternas rätt i målet.

Domslut

1. Arbetsdomstolen avslår Industrifacket Metalls talan.
2. Industrifacket Metall ska ersätta Föreningen Industriarbetsgivarna för rättegångskostnader med 312 500 kr för ombudsarvode inklusive mervärdesskatt, med ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Sören Öman, Peter Syrén, Per Ewaldsson, Göran Söderlöf och Gerald Lindberg. Enhälligt.

Rättssekreterare: Leo Nilsson Nannini